

از رهبری کاریزماتیک تا عارفی خداجو

نگاهی ویژه به شخصیت سیاسی، عرفانی، تاریخی روح الله الموسوی الخمینی

مهدیه جاهد
نویسنده

درباره آیت الله خمینی

در مورد آیت الله خمینی در این سالها کتابها، مقالات و حتی داستانهای زیادی نوشته شده است. درباره مردی که تاریخ نیز از او نوشتهها و خاطرات زیادی دارد. چه تاریخی که مورخان و موافقانش نوشتهاند و چه تاریخی که مخالفانش نوشته و یا گفتهاند. هر کدام از این کتابها به وجوه مختلف شخصیت آیت الله خمینی پرداختهاند. کتابی از بعد سیاسی و رهبری انقلابی او، کتابی از بعد عرفانی، کتابی از نگاه روح شاعرانه و گاه از شخصیت مذهبی و علمی و پیامرسانی امام خمینی. اما کمتر کتابی در دل خود به تمام وجوه و ابعاد شخصیتی ایشان پرداخته که بتواند در عین بی طرفی خمینی را آن طور که باید به مخاطبی که نه او را دیده و نه او را درک کرده است بشناساند.

مأموریت ویژه آیت الله

مأموریت ویژه آیت الله رضا طاهرخانی نوشته است. این کتاب روایت داستانی و رمان گونه است از مبارزه ۱۰۰ ساله که بر مبنای صدها برگ گزارش آشکار و اسناد محرمانه در روند شکل گیری نهضت اسلامی مردم ایران تا پیروزی انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی جمع آوری شده است.

رسالت این کتاب که حول محور شخصیت و رفتارهای امام خمینی (ره) می چرخد بر این است تا حد و اندازه مفاهیم تاریخی و نقش جریانها و افراد و تفکرات در شکل گیری تاریخ معاصر ایران و منطقه جنوب غرب آسیا را به مخاطب جدید و قدیم انقلاب بشناساند.

در کتاب چه می خوانیم

در این کتاب که انتشارات بین الملل در ۵۷۵ صفحه در سال ۱۴۰۲ وارد بازار نشر کرده است؛ رضا طاهرخانی ۱۲ فصل مبسوط از اتفاقات قبل از انقلاب تا جنگ تحمیلی را در به تحریر در آورده است با بیانی که هنگام خواندن بیشتر داستانی در ذهن مخاطب شکل می گیرد. هر یک از این فصول با توجه به تمامی اسناد و مدارک تاریخ مستند و شفاهی نگارش شده است. ویژگی منحصر به فرد این کتاب نسبت به سایر کتب مشابه اولاً قلم و روایت داستانی آن است و دوم استفاده طاهرخانی از روزنامهها، نوشتهها، مستندات و روایت های خارجی و نگاههای خارج از ایران و افراد و کشورهایی است که از انقلاب ایران و شخص

و تعامل آیت الله با این رویدادها و روند تاریخ توضیح می دهد. در عین حال هر فصل یک بعد از ابعاد گسترده شخصیت آیت الله خمینی را نیز بازگویی کند. جذابیت بزرگ دیگر این فصول فراغت نویسنده از تملق و کلیشه است. کتاب مستندوار تنها اتفاقات را روایت نکرده است بلکه اتفاقات را طوری کنار هم چیده است تا در این میان شخصیت و ویژگی های آیت الله بر اساس آن و در خلال رویدادها خودش را نشان دهد. آنچه مخاطب دستگیرش می شود نه احساسات نویسنده بلکه عملها و عکس العمل های آیت الله در قبال اتفاقات است. آنچه کرد و آنچه دیگران دیده و تأثیرش را متوجه شده اند. همچنین هوشیاری طاهرخانی در بیان بدون کسل کنندگی تاریخی آنجاست که رویدادها را بر اساس عملکرد امام خمینی آورده است و این کتاب تنها بیان سری وار اتفاقات نیست. نویسنده همچنین در این کتاب به سراغ چرایی و انگیزه های تحقق انقلاب اسلامی رفته است و این سؤال را مطرح کرده است که چرا مردم از حکومت پهلوی روی گردان شدند و با نهضتی که امام آغاز کردند همراه شدند.

در آخر

این کتاب مستند روایی قطعاً می تواند در جذب مخاطبی که امروز چهل و چند سال بعد از انقلاب خمینی را دیده و از آن شاید فقط بزرگنمایی یا روایت یک طرفه شنیده است جذاب و قابل تأمل باشد، اما ایراد بزرگ و غیر قابل چشم پوشی کتاب در طراحی جلد، صفحات و قطع کتاب است که به طور چشمگیری محتوای آن را تحت الشعاع قرار خواهد داد.

عمومی جهان برخوردار است. روح الله خمینی با همین چهره مصمم که حتی در بحرانی ترین موقعیت های تاریخی به گواه اطرافیان هیچ تنش و نگرانی و اضطراب و خوشحالی نتوانست آن را تغییر دهد، با قلبی آرام و مطمئن توانست برگی از مهم ترین دوران تاریخی ایران را به نام خود رقم بزند. تاریخ معاصر ایران و تحولات آن به طور چشمگیری در نوع تعاملات سایر کشورها با ایران اثر گذاشت است و روح الله خمینی به عنوان بنیانگذار این تغییر بزرگ به عنوان شخص اول انقلاب تا کنون نظرات زیادی را به خود جلب کرد است.

کتاب بسیار پرنسب است. حال آنکه همه اینها نه از جنبه سلیقه نویسنده و یا مخاطب بلکه بر اساس تاریخ و آنچه نزدیکان و یا حتی گردانندگان اصلی و نزدیک این دوره تاریخی بر زبان آورده و یا ثبت کرده اند. از جمله نامه هایی که سفرای مختلف برای کشور تابعه شان و یا به سیاستمداران ایرانی رد و بدل کرده اند. گزارش های روزنامه ها و خبرنگاران خارجی و حتی دفترچه خاطرات اشخاص مهم و همچنین اسناد رسمی ثبت شده است.

فصل بندی کتاب

دوازده فصل پرواز تهران، رستاخیز، چالش برای استقرار، بزرگ تراز انقلاب، فرمانده نبرد، سزارین انقلاب، فتح خون، معمای عشق، جنگ بی پایان، دو قطبی خطرناک، خوش درخشیدن و نهایتاً خمینی؛ فصول تشکیل دهنده کتاب اند که در هر فصل با توجه به عنوان، در مورد اتفاقات و نحوه ورود

تمامی رخداد های اجتماعی در طول تاریخ حیات سیاسی هر کشوری همواره در روح و جان مردم آن سرزمین جاری است و تحت تأثیر همین جریانها تاریخ سازی های بعدی را رقم می زند. این میان شخصیت های مؤثر در روند این رخدادها چه خواهیم و چه نخواهیم بیشترین تأثیر را در نحوه تعاملات بعدی مردم دارند. انقلاب ایران و برچیدن حکومت ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی یکی از بزرگ ترین، عمیق ترین و شگرف ترین اتفاقات در تمام دوران تاریخی معاصر ایران است و بی شک رهبر این رویداد از جایگاه ویژه ای در افکار

آیت الله خمینی تأثیر گرفته و یا او را دنبال و رصد می کرده اند. همچنان که نویسنده نیز خود معتقد است اسناد تاریخی خارجی اعتبار و جزئیات گسترده تری در خود دارند و بسیاری از سرویس های اطلاعاتی خارجی اطلاعات دقیق تری را ارائه می دهند. کتاب «مأموریت ویژه آیت الله»، تحقیق هایی است که درباره دورانی صورت می گیرد که سرویس های خارجی در ایران فعال بودند. بنابراین، اسناد مورد استفاده در کتاب بسیار دقیق هستند. چنانچه این افراد نگاهشان به رویدادی چنین مهم در ایران بی طرفانه تر و گزارش مانند تر است.

در عین حال تقابل و مقایسه تن به تن آیت الله خمینی با محمد رضا پهلوی، از شخصیت تا نحوه حکومت داری، مردم داری، دین داری، سیاست ورزی، سواد و دانش و شجاعت و تهور و میهن پرستی و ایران دوستی و حتی نحوه تقابل با دنیای پیش رو و برابردت ها در این

رسالت این کتاب که حول محور شخصیت و رفتارهای امام خمینی (ره) می چرخد بر این است تا حد و اندازه مفاهیم تاریخی و نقش جریانها و افراد و تفکرات در شکل گیری تاریخ معاصر ایران و منطقه جنوب غرب آسیا را به مخاطب جدید و قدیم انقلاب بشناساند